

Tilleggsliste

Utvalg: FORMANNSKAPET
Møtested: Formannskapssalen, Marker rådhus
Møtedato: 29.01.2015
Tidspunkt: 18.30

Saksnr. **Arkivsaksnr.**
Innhold

PS 8/15	14/832
	Høringsuttalelse om statliggjøring av skatteoppkreveren fra Marker kommune.

Kjersti Nythe Nilsen
ordfører

Espen Jaavall
rådmann

Høringsuttalelse om statliggjøring av skatteoppkreveren fra Marker kommune.

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
8/15	Formannskapet	29.01.2015
/	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til innstilling:

Etter Marker kommunes syn er organiseringen av skatteoppkreveren en del av den totale gjennomgangen av den samlede oppgave- og ansvarsfordelingen mellom stat og kommuner i kommunereformen.

Vi mener derfor det er uheldig å forsere en beslutning om dette nå og anbefaler at spørsmålet undergis en samlet behandling i kommunereformen.

Kombinasjonen av et irreversibelt forslag, mangelfull utredning av gevinster og klar risiko for provenytap gjør at Marker kommune fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 01.01.2016.

Vi mener forslaget er et eksempel på uheldig distriktspolitikk fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig i denne saken. Forslaget innebærer en uhensiktsmessig sentralisering, når lokal skjønnsutøvelse og lokalkunnskap er mye av forklaringen til dagens gode resultater. Vi mener at kommunen selv har best kompetanse og forutsetning for å samarbeide med og håndtere vårt lokale næringsliv og våre innbyggere innenfor høringens foreslåtte områder.

Vi vil også bemerke at høringsdokumentene i svært liten grad gir noen begrunnelse for hvorfor skatteoppkreverfunksjonen skal overføres. Vi reagerer på at hovedspørsmålet om hvorfor overføringen skal skje, i svært liten grad er utredet. Dette til tross for at forslaget kan få betydelige negative konsekvenser for Marker kommune og som nevnt innebære risiko for vår likviditet, økonomistyring og økonomikompetanse.

Særlig i lys av at en eventuell statliggjøring vil være irreversibel er vi negative til departementets forslag.

Bakgrunn

Vi viser til høringsbrev av 01.12.2014 og til eget brev fra departementet til Marker kommune av 04.12.2014 om at også vi er høringsinstans i spørsmålet om å overføre skatteoppkreveren til Skatteetaten. Frist for høringsuttalelse er 02.03.15.

Forslaget om statliggjøring av skatteoppkreverne har vært vurdert flere ganger tidligere, men aldri fått flertall i Stortinget. Vi mener dagens kommunale løsning er den beste da den gir svært gode resultater og fremstår som en effektiv organisering.

Vi mener at en statliggjøring i tråd med den meget stramme skisserte tidsrammen innebærer risiko for provenytap, reduksjon av nødvendig kompetanse i vår kommune og et uheldig personalløp med fare for tap av nøkkelpersonell.

Vi er også opptatt av at rettssikkerheten til skattyterne kan svekkes. Rettssikkerheten blir i dag godt ivaretatt ved en todeling, skattekontoret (likningskontoret, staten) fastsetter skatten og skatteoppkreveren (kommunen) innfordrer.

Hensynet til rettssikkerheten tilsier at det bør være en slik todeling. Dette har også vært et grunnleggende prinsipp i tidligere utredninger og Stortingsbehandlinger.

Forslaget vil også få negative konsekvenser for kommunene ved at den kommunale særnavnsfunksjonen ikke vil få tilgang til de opplysninger man har i dag for å kunne drive en god innfordring. Opplysninger fra arbeidsgiver-/arbeidstakerregisteret, lønns- og trekkoppgaver forsvinner, ei heller antas det en ikke lengre får tilgang til skatteregnskapssystemet SOFIE. Dette vil vanskeliggjøre og fordyre den kommunale innfordringen. Disse problemstillingene er ikke belyst av Finansdepartementet eller Skattedirektoratet, noe en finner kritikkverdige.

Innbyggerne og lokalt næringsliv vil miste nærheten til skatteoppkreverkontoret. Erfaringen tilsier at når man samler etater i store enheter går det utover servicen til publikum. Vi som i dag arbeider lokalt ser hvor stort behovet for å oppsøke kontoret å få snakket med noen er. I Marker har vi daglig besøk av skattytere som er fortvilet over servicen til Skatteetaten sentralt. Vi er klar over at digitaliseringsprosessen er i godt utvikling og er ikke negativ til dette, men vi må ikke glemme at det er mange som ikke mestrer dette, både unge og gamle.

Innbyggere med betalingsvansker kan kontakte den lokale skatteoppkrever som kjenner de lokale forhold i kommunen, og kan få til en betalingsordning. Dette er en sterkt i tvil til at et større regionalt kontor vil kunne mestre.

Vi vet av erfaring at en sentralisering gjør terskelen høyere for publikum å ta kontakt for å få hjelp til og finne løsninger.

Skattedirektoratets utredning peker på muligheter for kostnadsbesparelse sammenliknet med dagens organisering, og effektiviseringsgevinsten er beregnet på grunnlag av dette. Denne utredningen er gjennomført som en lukket prosess og har svakheter. Den belyser i liten grad konsekvensene av innsparingsforslagene. Gevinsten ved sentralisering er muligens sterkt overvurdert ved at man ser bort fra at mye av denne gevinsten kunne vært oppnådd med dagens oppgaveforvaltning.

Vi ser det også som underlig at denne prosessen skal gjennomføres såpass hurtig, i og med at det også arbeides med en kommunereform som skal utrede fremtidens kommunestruktur. Formålet her er å skape større og mer robuste kommuner. Vi ser det helt naturlig at problemstillingen eventuelt kan tas opp på nytt, når resultatet av denne reformen er klar.

Skatteoppkreverfunksjonen er viktig for hele vår lokale økonomistyring. Skatteoppkreveren inngår i det økonomiske fagmiljøet i kommunen. Det er også mange andre kommunale etater som gjør bruk av den kompetansen som skatteoppkreverkontoret besitter. Erfaringsmessig fanger lokal skatteoppkrever opp avvik fra forventet skatteinntang langt raskere enn sentrale organer, noe som gir oss muligheten til å justere driften etter dette.

Dette vil også begrense mulighetene for god kommunal likviditetsstyring, ved at man ikke lengre kan styre gjennomføringen av forskudd på periodisk oppgjør og dermed tape renteinntekter.

Overføring av skatteinnkrevingen vil bety at skatteinntekter blir enda sterkere styrt fra staten.

Interkommunalt samarbeid kan ikke, slik Finansdepartementet antyder, tas til inntekt for at kommunene ikke lenger vektlegger nærhetsprinsippet i skatteinnfordringen. Snarere er dette et uttrykk for at kommunene vil oppnå best mulig innfordringsresultater, med effektiv ressursbruk, samtidig som hensynet til nærhet, rettssikkerhet o.a. ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Forslaget vil også redusere mulighetene for bekjempelse av svart økonomi. Skatteoppkreveren har god kontakt og kjennskap til det lokale næringslivet noe som kan virke forebyggende. Lokalt folkevalgt innsyn gjennom kontrollutvalgene er en annen styrke.

Dagens organisering har en løsningsgrad som ligger helt i verdenstoppen. Dagens skatteinnkreving har svært gode resultater med en innbetalingsgrad på om lag 99,8 % av samlede krav for de viktigste skatte artene (forskuddsskatt, restskatt, skattetrekk og arbeidsgiveravgift). Dette er marginalt høyere enn innbetalingsgraden av den statlige innkrevingen av merverdiavgift som er 99,4 %.

Skattedirektoratet gir ingen begrunnelse for at den statlige innkrevingen har en lavere løsningsgrad enn den kommunale.

Vi ser ingen grunn til å statliggjøre vår skatteoppkrever og har liten tro på at resultatene vil bli bedre dersom disse oppgavene skal utføres på sentralt eller regionalt hold.

Vi vurderer departementets forslag til å innebære en klar risiko for provenytnap. Dette spørsmålet er utredet av Oslo Economics, som har gått gjennom tallmaterialet og beregnet konsekvensene av endret innkrevingsprosent.

Beregningene viser at det norske fellesskapet risikerer et årlig provenytnap i området 0,5-1,5 milliarder kroner dersom forslaget blir vedtatt. Utredningen viser videre at endringer i innkrevingsgrad på så lite som 0,05-0,15 prosentpoeng vil gjøre departementets forslag ulønnsomt, selv etter den foreslåtte bemanningsreduksjonen.

Oppsummering

Etter Marker kommunes syn er organiseringen av skatteoppkreveren en del av den totale gjennomgangen av den samlede oppgave- og ansvarsfordelingen mellom stat og kommuner i kommunereformen.

Vi mener derfor det er uheldig å forsere en beslutning om dette nå og anbefaler at spørsmålet undergis en samlet behandling i kommunereformen.

Kombinasjonen av et irreversibelt forslag, mangelfull utredning av gevinster og klar risiko for provenytnap gjør at Marker kommune fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 01.01.2016.

Vi mener forslaget er et eksempel på uheldig distriktspolitikk fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig i denne saken. Forslaget innebærer en uhensiktsmessig sentralisering, når lokal skjønnsutøvelse og lokalkunnskap er mye av forklaringen til dagens gode resultater. Vi mener at kommunen selv har best kompetanse og forutsetning for å samarbeide med og håndtere vårt lokale næringsliv og våre innbyggere innenfor høringens foreslåtte områder.

Vi vil også bemerke at høringsdokumentene i svært liten grad gir noen begrunnelse for hvorfor skatteoppkreverfunksjonen skal overføres. Vi reagerer på at hovedspørsmålet om hvorfor overføringen skal skje, i svært liten grad er utredet. Dette til tross for at forslaget kan

få betydelige negative konsekvenser for Marker kommune og som nevnt innebære risiko for vår likviditet, økonomistyring og økonomikompetanse.
Særlig i lys av at en eventuell statliggjøring vil være irreversibel er vi negative til departementets forslag.

Vedlegg:

Brev fra departementet av 04.12.2014 og høringsbrev av 01.12.2014